

Digitalisering, wat is dat?

Inleiding

We worden digitaal. Zeggen ze. Ik heb daar geen last van als ik ben waar ik graag ben, op een terrasje in de zon. Maar goed, ik moet ook werken en jij vast ook. Dan zijn we vaak bezig met dingen die digitaal zijn. We raken meer en meer afhankelijk van computer dingen waar bits en bytes door lopen. Dus met digitalisering zijn we bezig. Op je werk of in je studie. Je moet iets studeren dat met digitalisering te maken heeft vinden je werk en een opleiding.

Maar wat is dat dan? Dit artikel probeert daar wat richting aan te geven. We duiken daarvoor in wat het bedrijfsleven en de wetenschap daarover schrijft.

Leestijd: 10 minuten. Nut: weten wat je op je cv zet over jouw vaardigheid

Waarom zou je hiermee bezig zijn?

Omdat steeds meer banen vereisen dat je met computer kan werken.. En nu met AI-systemen. En omdat als je daarin niet mee gaat... je niet meer met je bankapp geld kan overmaken of zien wat je verdient hebt. Want fijn dat je nog weet hoe een fax werkt... maar de bank werkt daar niet meer mee...

Wat zou het doel kunnen zijn?

Je kan van alles doen en willen. Laten we proberen het wat behapbaar te maken en een indeling maken die mogelijk je wat richting/doelen geeft.

1. Vaardig zijn met gegevens, met data.

Data is de brandstof van digitalisering. Je moet niet alleen data kunnen verzamelen, maar vooral de 'taal' van data spreken. Praktisch gezegd, je moet de voorstellen, je advies, dat je doet in je organisatie door feiten, door gegevens, kunnen onderbouwen. Lukt je dat niet en je collega lukt dat wel dan is de kans groot dat je collega het leuke werk krijgt.

Doelstelling: Je kan ruwe data vertalen naar strategische marktinzichten en data-gedreven beslissingen nemen.

Onderwerpen waar je dan aan kan denken zijn: Business Intelligence (BI), KPI-dashboards (zoals PowerBI of Tableau), predictive analytics, en de basis van data-ethiek en privacy (AVG/GDPR).

2. Integreren van AI handigheid in je werk en prive leven.

De opkomst van generatieve AI-systemen en autonome agenten verandert hoe werk en je prive leven wordt ingericht. De focus verschuift van 'AI gebruiken' naar 'samenwerken met AI'. De koelkast thuis zie zelf nieuwe pakken meld besteld. Zie daarvoor het artikel dat gaat over de vier vormen van Mens en AI-gebruik dat ik maakte.

Doelstelling: Je kan beoordelen waar een computer en/of AI-systeem menselijke kennis en kunde kan versterken. En waar juist niet. En je kan bijvoorbeeld digitale assistenten handig inzetten om operationele processen te optimaliseren. Zie daarvoor mijn artikel over [invoegen]

Onderwerpen waar je dan aan kan denken zijn: Prompts voor AI-systemen leren opstellen; agentic AI weten in te zetten; automatisering van workflows inrichten. Het Human-AI Collaboration (HAIC) model.

3. Digitale business modellen en platformeconomie snappen

Digitalisering verandert hoe bedrijven waarde creëren, leveren en behouden. Neem nu maar de AirBnB, of het eco systeem van Apple, die je in het Apple systeem trekt, waarna je voor veel geld een iPhone blijft kopen.

Doelstelling: Je kan een traditioneel businessmodel analyseren en transformeren naar een schaalbaar digitaal of hybride model. (dat doen we in Business Insights bijvoorbeeld)

Onderwerpen waar je dan aan kan denken zijn: Platform-ecosystemen (denk aan Coolblue of Airbnb), e-commerce strategieën, omnichannel klantreizen (customer journeys), en abonnementsmodellen (Product-as-a-Service).

Bron: <https://www.pwc.nl/en/topics/transformation/platform-economies.html>

Weten hoe alles samenhangt en zelf daarin wendbaar zijn

Digitale transformatie verloopt zelden lineair; het is vaak complex en onvoorspelbaar. Ineens was er WhatsApp en ging je niet meer bellen, maar chatten. Ineens was er in 2022 ChatGPT en ging je doktersadvies via dat systeem vragen.

Doelstelling: Je kan acteren in een continu veranderende digitale omgeving en begrijpt dat digitalisering net zoveel over organisatiecultuur en verandermanagement gaat als over software.

Onderwerpen waar je dan aan kan denken zijn: Systeemtheorie, Agile/Scrum-werkwijzen, en het Cynefin-framework (om te navigeren tussen complexe en chaotische bedrijfssituaties).

Duurzaamheid van digitale dingen en de ethiek er rond begrijpen

Technologie staat niet los van de samenleving. Kijk maar om je heen: iedereen zit achter een stuk ijzer, dat we een computer noemen. Er zijn mensen die rijden in iets op wielen dat vrijwel geheel digitaal is, een Tesla. Digitalisering moet in het beste geval bijdragen aan waarde op de langere termijn zou je denken. Maar we denken ook dat het waarde afbreekt... want het neemt jobs over. Of zal de mensheid vernietigen.

Doelstelling: Je kan de ethische en maatschappelijke impact van een digitale innovatie wegen en verantwoorden.

Onderwerpen waar je dan aan kan denken zijn: De impact van datacenters op het milieu (anno 2026 is daar steeds meer protest tegen), ethische algoritmes (het fiasco met in Nederland met de subsidies), en hoe digitale tools kunnen helpen bij het monitoren van de Sustainable Development Goals.

Samenvattend: Word de 'T-Shaped' digitale professional

Het uiteindelijke doel voor je is om een T-shaped professional te worden. Van van alles dat over digitalisering gaat weet je wat en van een specifieke activiteit en hoe digitale dingen daarin helpen/werken heel veel.

De breedte (de horizontale balk): Brede kennis van human resource management, finance, ICT, dedrijfskunde, commercie, organisatiepsychologie, ethiek en mensen, zodat je met verschillende afdelingen kan schakelen. En zo waarde kan creeren voor je organisatie.

De diepte (de verticale balk): Diepgaande vaardigheden in het doorgronden en toepassen van digitale tools, data-analyse en wat je doet optimaliseren.

Jip en Janneke taal: ook in je prive leven gebruik je die vaardigheid. Hoe nodig je mensen uit voor je verjaardags feestje? Per brief? Per chat? Per TikTok?

Voorbeelden: je weet hoe een apotheek werkt in een ziekenhuis, dat is je algemene kennis. En je weet heel veel hoe je een robot kan maken die medicijnen maakt. Je weet wat sensoren op een snelweg allemaal meten en je weet heel exact hoe je een digitale bon maakt voor te snel rijden.

Wanneer mag je blij zijn en trots op jezelf?

Als je in staat bent om een brug te slaan tussen wat de technologie kan en wat de organisatie (of de klant/burger) strategisch nodig heeft, dan beheers je digitalisering in de puurste zin van het woord.

En van dit soort plaatjes kunnen laten maken is ook leuk...

Wat is de weg daar naartoe?

Zelf vindt ik het handig om mijn denken en doen wat structuur te geven. Daarom vindt ik het fijn hoe ik denk over mijn digitalisering dat te koppelen aan een wetenschappelijk artikel van een Nederlandse professor. Dat is Prof. Dr. Peter Verhoef van de Universiteit Groningen. Die beschrijft dat in een artikel. Wat overigens het meest geciteerde artikel is (6.000 citaten en 140 referenties) in de Nederlandse wetenschappelijke literatuur, dus het zal wel zinvol zijn denk ik dan.

Wat schrijft die meneer?

Link naar het artikel:

https://www.researchgate.net/publication/337003569_Digital_transformation_A_multidisciplinary_reflection_and_research_agenda

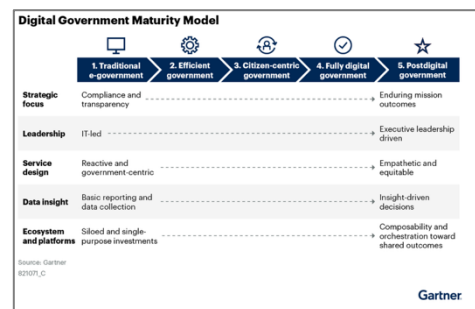
Hij deelde het traject naar een geheel digitale organisatie op in drie fases:

Fase 1. Digitisation (Digitalisering van data). Het omzetten van analoge informatie naar digitale formaten (bijv. een papieren factuur wordt een pdf, of klantgegevens vanaf een notitie op een kaartje naar iets in een Excel-sheet).

Fase 2. Digitalisation (Digitalisering van processen). Het gebruik van digitale technologie om bestaande werkprocessen te verbeteren of te automatiseren (bijv. een geautomatiseerde e-mailflow zodra een klant een formulier invult).

Fase 3. Digital Transformation (Naar alles in de organisatie digitaal maken). De strategische herstructurering van een organisatie, cultuur en verdienmodel door de inzet van technologie

En hier kan je ook kijken naar waar jouw organisatie zit in dat proces. Je doet dat door je organisatie naast een 'digitaal volwassenheid model' te zetten.

Rudolph Regter
27mei2026